הרבנות הראשית לישראל
THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

מחלקת הבחינות הארצית — כ"ה תמוז תשע"א

מבחן הסמכה בהלכות איסור והיתר

הוראות לנבחן:

א. יש לענות על 10 מתוך 12 השאלות.
ב. בכל תשובה יש לכתוב את מקורות הגמ' והראשונים ועד לפסק ההלכה.
ג. יש להקפיד על כתיבה מסודרת וכתב קריא.
ד. יש לכתוב את התשובות בעמודה השמאלית של המחברת בלבד.

בהצלחה.

1. בשר כברוש זר מבושל שלא נמלח

א. בשר שלא נמלח ונכבש במים מעת לעת ולא היה במים שישים נגדו, מה דינו. והאם יש חילוק אם הודח הבשר קודם שנכבש או לא?

ב. בשר שלא נמלח ונכבש מעת לעת ויש שישים כנגדו מה דינו?

ג. בשר שלא נמלח ושהה בנהר מעת לעת מה דינו?

2. הדחה קמייתא

א. כתוב שלושה טעמים שהובאו בראשונים להדחה שקודם המליחה.

ב. ציין לפחות שלוש נפ"מ שיוצאים מהטעמים הנ"ל שהובאו בפוסקים.

ג. הוכח כפי איזה טעם הכריעו השו"ע והרמ"א.

3. בישול בשר בחלב

א. האם מותר ליהודי (טבח במסעדה של גויים) לבשל בשר בחלב עבור גויים (בשר כשר או בשר שאינו כשר)?

ב. כאשר הוא מבשל את הבשר בכלי חלבי, האם ישנו הבדל בין בישול הבשר בכלי חלבי בן יומו לבין בישולו בכלי חלבי שאינו בן יומו?

נתח את השאלה הנ"ל על כל היבטיה.

4. נבילה שנפלה לקדירה

כזית נבילה נפלה לתוך קדירה שהיו בה מרק וחתיכות היתר, חתיכות ההיתר היו משוקעות בחציין ברוטב, באופן שבין המרק וחלק החתיכות המשוקעות היו חמישים זיתים, ורק בצירוף החלק של החתיכות שחוץ לרוטב היה בין הכל שישים.

א. מה דין המרק וחתיכות ההיתר? בסס את תשובתך.

ב. כיצד פוסקים בזה להלכה? הוכח.

5. עירוי על כלי בשר וחלב

בכיור הבשרי במטבח היו מונחים כלים בשריים מלוכלכים, אחד מבני הבית הניח בטעות באותו הכיור גם כלים חלביים, בשטיפת הכלים עירו על כלי החלב והבשר גם יחד מים רותחים מכלי ראשון.

מה דינם של הכלים במקרים הבאים, ומדוע? (פרט את כל השיטות)

א. כאשר כלי הבשר והחלב מלוכלכים.

ב. כאשר הכלים הנ"ל מודחים.

ג. כאשר אחד מקונח והשני מלוכלך.

6. חימום במיקרוגל

אחד מבני הבית חימם במיקרוגל (פרווה) בורקס חלבי (ממולא בגבינה) על גבי צלחת בשרית (מחרס) שאינה בת יומא.

א. מה דינו של הבורקס, ומדוע?

ב. מה דינה של צלחת החרס -- האם וכיצד ניתן להמשיך להשתמש בה?

ג. מה דינו של המיקרוגל – האם ניתן להמשיך ולהשתמש בו כפרווה? בסס את תשובתך.

בית יהב, ירמיהו 80, ירושלים, ת.ד. 36016, מיקוד 91360, טל': 02-5313143/4, פקס: 02-5000353
Beit Yahav, 80 Yirmiyahu St., Jerusalem P.O.B. 36016 Tel:02-5313143/4, Fax: 02-5000353

15/08/11 13:59 From: 04 by www.myfax.co.il

הרבנות הראשית לישראל
THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

בס"ד

7. מרדה של איסור

במאפיה למכירת פיתות התברר שבמרדה (הרחת) שבו מוציאים את הפיתות, השתמשו בעבר במאפיה לא כשרה, ויש חשש שסכו אותה עם שומן של איסור.

א. מה דינם של הפיתות שהוציאו במרדה זו? הסבר מדוע.

ב. האם ניתן להמשיך להשתמש במרדה הנ"ל מכאן ואילך? פרט.

ג. האם מועילה הגעלה או קליפה להכשרת המרדה? מדוע.

8. עכבר שנפל לתבשיל

איתא בגמ' ע"ז ס"ט. *"עכבר שנפל לחומץ מהו א"ל דוי עובדא כי דב כהנא ואסר דב כהנא א"ל דהוא אימדטוטי אימרטס"*. **ופרש"י** "לחתיכות דקות קטנות ושרץ שיעורו בכעדשה כטומאתו וחיישינן דלמא בולע חתיכות שרץ בהדי חומץ" ע"כ.

א. כתוב היאך פירשו את דברי רש"י הנ"ל הט"ז והש"ך בביאור הטעם מדוע העכבר לא בטל בחומץ? והאם דין זה נאמר רק באיסור שרץ או אף בשאר איסורים?

ב. עכבר שנפל לשומן וספק אם נכבש יום שלם, מה דינו?

9. דבר שיש לו מתירין

קיימ"ל הא דדבר שיש לו מתירין אפילו באלף לא בטיל זהו רק במין במינו.

א. כתוב ב' טעמים שהובאו בפוסקים מדוע נאמר דין זה רק במין במינו.

ב. ציין ב' אופנים שהגם שבתערובת הם שני מינים, יחשב לעניין דבר שיש לו מתירין כמין במינו.

ג. חתיכה שנאסרה מחמת שבלוע בה איסור או שקיבלה טעם איסור, ונתערבה באחרות. האם נאמר בזה דין דבר שיש לו מתירין?

10. קדירה שאינה בת יומא

א. קדירה שבישלו בה איסור ותוך מעת לעת בישלו בה ירקות ממתי מחשבין את המעת לעת? כתוב כיצד יהיה הדין בקדירה שבישלו בה איסור בשר בחלב, ובקדירה שבישלו בה שאר איסורים?

ב. האם ישתנה הדין באם בישלו הירקות אחר שעבר לילה מבישול האיסור?

ג. קדירה בשרית שאינה בת יומא שבישלו בה חלב, האם ניתן לבשל בה ירקות?

11. ספק ספיקא

קיימ"ל עוף שנשבר הגף שלו מתירין מכח ספ"ס, ספק אם מחיים נשבר או לאחר שחיטה, וספק אם ניקבה הריאה.

א. האם ניתן להוכיח מכאן דכל ספ"ס גם כשזה נגד חזקה אומרים.

ב. האם מתירים איסור בספ"ס הגם שניתן לבררו ע"י בדיקה.

12. בישולי עכו"ם

במסעדה (כשרה למהדרין) קיים מתקן לצליית שווארמה, שהמשגיח מניח בו את הבשר ומדליק את האש הסובבת וצולה את הבשר. הפועל הנוכרי עומד וחותך את הבשר הצלוי משך היום.

א. האם הבשר הנצלה אחר החיתוך של הנוכרי מותר או שיש בו משום בישול עכו"ם? בסס את תשובתך.

ב. מה הדין באם העכו"ם אינו מתכוון לבשל את השווארמה? - נתח את הבעיה על כל היבטיה.

בהצלחה.

בית יהב, ירמיהו 80, ירושלים, ת.ד, 36016, מיקוד 91360, טל': 02-5313143/4, פקס: 02-5000353
Beit Yahav, 80 Yirmiyahu St., Jerusalem P.O.B. 36016 Tel:02-5313143/4, Fax: 02-5000353